



Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kannanotto
06.06.2022
575/00.02.022.0220/2022

HEL 2022-005774 T 10 03 03
Hankennumero 2241_10
Oas 1597-00/22

Oulunkylän keskustakorttelit, asemakaavan muutos, HSY:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan mm. seuraavaa:

”Oulunkylän keskustaa uudistetaan. Tavoitteena on kehittää Oulunkylän keskustasta viihtyisä, monipuolinen ja vetovoimainen kaupunginosakeskus, jossa on helppo liikkua. Suunnitelmissa on asuntoja, liiketilaa katutasoon sekä uusi perhe- ja hyvinvointikeskus radan varteen. Alueen kirjastolle, nuorisotilalle ja työväenopistolle suunnitellaan uudet tilat. Lisäksi vanha asema on tarkoitus suojella.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Alueella sijaitsee käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja ja pääviemäri, jotka tulee ottaa huomioon alueen maankäytön suunnittelussa. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille sekä selvittää mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve. Yleiset vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti pyrkiä sijoittamaan yleiselle alueelle. HSY:n oikeus sijoittaa, ylläpitää ja huoltaa vesijohto- ja viemäriverkkoa tulee huomioida alueen suunnittelussa sekä toteuttamista koskevissa sopimuksissa.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Juha Palviainen, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Jukka Saarijärvi
yksikön päällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

02.06.2022

138/10.02.03/2022
[Oulunkylän
keskustakorttelit]**Helsingin kaupunki**Kirjaamo
helsinki.kirjaamo.fiViite
Lausuntopyyntönne 26.4.2022
HEL 2022-005774**Lausunto Oulunkylän keskustakortteleiden asemakaavan muutoksesta**

Oulunkylän keskustaa uudistetaan. Tavoitteena on kehittää Oulunkylän keskustasta viihtyisä, monipuolinen ja vetovoimainen kaupunginosakeskus, jossa on helppo liikkua. Suunnitelmissa on asuntoja, liiketilaa katutasoon sekä uusi perhe- ja hyvinvointikeskus radan varteen. Alueen kirjastolle, nuorisotilalle ja työväenopistolle suunnitellaan uudet tilat. Lisäksi vanha asema on tarkoitus suojella.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

Oulunkylän keskustakorttelien kehittäminen on erittäin kannatettavaa ja kehittäminen tukee MAL-tavoitteita. Suunnittelualue sijaitsee joukkoliikenteen kannalta erittäin keskeisellä paikalla ja tarjoaa jo nyt loistavat mahdollisuudet kestäväan liikkumiseen. Suunnittelualue rajautuu päärataan, jonka HSL:n tilaamat junat pysähtyvät Oulunkylän asemalla tarjoten arkena ruuhkassa 5 minuutin vuorovälin Helsingin keskustaahan ja 10 minuutin vuorovälin Keravan suuntaan. Lisäksi Malmille ja Tikkurilaan pääsee 5 minuutin välein ja 10 minuutin vuorovälillä Lentoasemalle ja esimerkiksi Huopalahteen. Oulunkylässä on myös hyvät bussiyhteydet, joista runkolinjan 550 välillä Itäkeskus - Keilaniemi vaihtuminen pikaraitiotieyhteyteen parantaa joukkoliikenteen houkuttelevuutta entisestään. Pikaraitiotie 550:n pysäkit tulevat sijaitsemaan liikenneympyrän läheisyydessä Oulunkyläntien varrella itään ja suunnittelualueen ulkopuolella Norrtäljentiellä länteen.

Oulunkylä on tunnustettu Solmu-pisteeksi, eli merkittäväksi vaihtopaikaksi, jossa vaihtojen eri kulkumuotojen ja pysäkkien välillä tulee olla hyvin järjestettyjä ja sujuvia. Tästä syystä kevyenliikenteen reitteihin tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta ne olisivat mahdollisimman suorat, esteettömät ja viihtyisät. Myös liityntäpyöräilylle ja kaupunkipyörille tulee varata tarpeeksi tilaa sellaisiin paikkoihin, joista vaihtaminen joukkoliikenteeseen on sujuvaa. Pyörien turvalliseen säilytykseen tulee kiinnittää huomiota, jotta liityntäpyöräily

02.06.2022

138/10.02.03/2022
[Oulunkylän
keskustakorttelit]

on houkuttelevaa. Myös kaupunkipyörille tulee varata tilaa suunnittelualueelta, mieluiten liikenneympyrän tuntumasta jossa kaupunkipyöräasema on aiemminkin sijainnut. Pyöräilyn merkitys alueella tulee jatkossa kasvamaan, kun pääradan länsipuolelle suunniteltu Pohjoisbaana tukee entisestään alueen käyttäjien kestäviä liikkumismuotoja.

Koska alue on ja tulee olemaan raideliikenteellä niin hyvin palveltu, voi tulevaisuudessa olla järkevää päättää joku linja Oulunkylään. Tähän on hyvä tässä vaiheessa varautua kahden bussin mittaisin taskupysäkein ja liikenneympyrät toteuttaa siten, että bussit pääsevät niissä kääntymään. Jos nykyisiin bussipysäkkien sijanteihin on tarvetta suunnittelun yhteydessä tehdä muutoksia, on niistä hyvä keskustella HSL:n kanssa. HSL on mielellään mukana jatkosuunnittelussa.

Alueen rakentamistyöt eivät saa haitata pikaraitiotie 550:n liikennöintiä, koska mahdolliset haittavaikutukset ulottuisivat hyvin laajalle.

Lisätietoja lausunnosta antaa ja yhteyshenkilönä jatkosuunnittelussa toimii liikennesuunnittelija Teija Visa, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
Toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 2.6.2022. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.



Helsingin kaupunki
Kirjaamo

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite: lausuntopyyntö 26.4.2022 (HEL 2022-005774 T 10 03 03)

Lausunto Oulunkylän keskustakortteleiden asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (Hankenumero 2241_10)

Väylävirasto on tutustunut asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee välittömästi Oulunkylän aseman luoteispuolella. Alue käsittää kaupallisten ja julkisten palvelujen korttelin 28153 (Ogelin kauppakeskuksen kortteli), Oulunkylän torin ympäristön korttelin 28050, yleisen pysäköinnin tontit Torivoudintien ja Kylänvanhimmantien varressa sekä Siltavoudintiehen rajautuvan Tapio Rautavaaran puiston. Lisäksi alueeseen kuuluu puistoaluetta, rata-aluetta ja katualueita. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on kehittää Oulunkylän keskustasta viihtyisiä, monipuolinen ja vetovoimainen kaupunginosakeskus, jossa on helppo liikkua. Suunnitelmissa on asuntoja, liiketilaa katutasoon sekä uusi perhe- ja hyvinvointikeskus radan varteen. Alueen kirjastolle, nuorisotilalle ja työväenopistolle suunnitellaan uudet tilat. Lisäksi vanha asema on tarkoitus suojella.

Pääradan lisäraidevaraukset

Väyläviraston tekemän linjauksen mukaisesti Pasila - Kerava -rataosalla tulee pitkällä tähtäimellä varautua kahteen lisäraiteeseen (yhteensä kuusi raidetta). Lisäraidevaraukset ovat pitkän aikavälin varauksia, joiden toteuttamisaikataulu ei ole tiedossa ja joista ei ole yksityiskohtaisia suunnitelmia. Vaihtoehtona lisäraiteiden mahdollistamalle pääradan kapasiteetin lisäykselle on Lentorata, josta ei myöskään vielä ole tarkempia suunnitelmia tai päätöksiä toteutuksesta. Lentoradan jatkosuunnittelu on parhaillaan käynnissä ja siitä vastaa rakentamisvalmiuteen asti Suomi-rata Oy -hankeyhtiö.

Väylävirasto on laatinut vuonna 2018 Pasila - Kerava -radan lisäraiteiden aluevaraus selvityksen lisäraiteiden sijoittumisen ja tilantarpeen

30.5.2022

selvittämiseksi (Liikenneviraston suunnitelmia 2/2018 saatavilla <http://www.doria.fi/handle/10024/163663>). Asemakaavan suunnittelualueen kohdalla Pasila - Kerava -rataosa on nykytilanteessa viisiraitainen. Aluevaraus selvityksessä on suunnittelualueen puolelle (radan länsipuolelle) osoitettu yksi lisäraide, jonka on arvioitu mahtuvan sijoittumaan nykyiselle asemakaavan mukaiselle rautatiealueelle. Selvityksen mukaan lisäraiteen toteuttaminen edellyttää kuitenkin muutoksia alueen jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiin. Nykytilanteessa radan länsipuolella asemakaavan mukaisella rautatiealueella sijaitsee Käpylän ja Oulunkylän asemien välinen jalankulku- ja pyörätie. Aluevaraus selvityksen mukaan lisäraiteen toteutuessa kyseinen tie on tarpeen siirtää katuverkkoon Oulunkyläntien ja Kylävoudintien väliseltä osuudelta. Oulunkylän keskustakortteleiden asemakaavamuutoksessa on tarpeen huomioida selvityksen mukaiset raidejärjestelyt ja turvattava niiden toteuttamisedellytykset tulevaisuudessa. Lisätietoja lisäraidevarauksista antaa projektipäällikkö Anna Miettinen (p. 029 534 3837, anna.miettinen@vayla.fi).

Oulunkylän aseman liityntä- ja saattopysäköinti

Asemakaavan suunnittelualue käsittää osan Oulunkylän aseman liityntäpysäköintialueesta. Suunnittelualueella sijaitsee noin 30 polkupyöräpaikkaa ja 100 autopaikkaa, jotka on osoitettu liityntäpysäköintiin. Kaikkiaan Oulunkylän aseman ympäristössä on nykytilanteessa osoitettu liityntäpysäköintiin noin 140 autopaikkaa ja 60 polkupyöräpaikkaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä olevassa viitesuunnitelmassa nykyisin liityntäpysäköintikäytössä oleviin alueisiin on esitetty muutoksia.

Väylävirasto pyrkii edistämään pyöräliikenteen kehittymistä sekä kestäviä matkaketjuja ja pitää tärkeänä riittävän (liityntä)pyöräpysäköinnin varmistamista asema-alueilla. Asema-alueilla tulee myös turvata riittävä autoliityntäpysäköinnin määrä. Asemakaavamuutoksen yhteydessä on tarpeen arvioida Oulunkylän aseman liityntäpysäköinnin kehittämistarpeita sekä osoittaa korvaavat ratkaisut kaavamuutoksen myötä alueelta mahdollisesti poistuville polkupyörien ja autojen liityntäpysäköintipaikoille. Liityntäpysäköinnin lisäksi kaavassa on tarpeen kiinnittää huomiota myös Oulunkylän asema-alueen sujuviin liityntä- ja saattoliikenteen järjestelyihin. Yhteydet liityntäpysäköintiin eivät saa häiriintyä ja myös toimiva saattoliikenne on taattava.

Radan läheisyyteen rakentaminen

Rautatien läheisyyteen asemakaavoitettavasta rakentamisesta ei saa aiheutua turvallisuusriskiä, haittaa radan stabiliteetille taikka muuta haittaa radanpidolle tai junaliikenteelle. Rakentamisessa on lisäksi huomioitava sähköradan aiheuttamat rajoitteet rakennusten rakentamiseen, käyttöön sekä kunnossapitoon. Radan läheisyyteen sijoitettavien rakennusten tulee sijoittua kaikkineen rakenteineen rautatiealueen ulkopuolelle. Lisäksi rakennusten tulee olla lähtökohtaisesti sekä rakennettavissa että kunnossapidettävissä täysin korttelialueen puolelta. Kaikki rautatiealueelta tehtävät rakennusten rakentamisen ja elinkaaren aikaiset toimenpiteet ovat

30.5.2022

mahdollisia vain Väyläviraston kanssa tehtävän sopimuksen perusteella (ratalaki 36 §) ja raideliikenteen ehdoilla.

Radan stabiliteetti

Radan läheisyyteen rakennettaessa tulee huomioida ratalain 37 §:n mukainen rautatien suoja-alue sekä 39 §:n mukaiset toimenpiderajoitukset. Ratalain 37 §:n mukainen rautatien suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle reunimmaisen raiteen keskilinjasta. Suoja-aluetta koskettaa ratalain 39 §:n mukaiset toimenpiderajoitukset, joiden mukaan em. alueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa tie- tai rautatieliikenteen turvallisuudelle taikka haittaa radanpidolle. Myös suoja-alueen ulkopuolella tehtävillä töillä voi olla haitallisia vaikutuksia radan rakenteisiin. Radan läheisten alueiden rakentamisen sisältäessä radan stabiliteettiin vaikuttavia massojen siirtoja (kaivamista, pengertämistä, louhimista) tai maaperän kuivatusta, tulee niistä tehdä jatkosuunnittelun yhteydessä riittävät, pohjatutkimuksiin perustuvat, selvitykset radan rakenteiden paikallaan pysymisen varmistamiseksi. Radan stabiliteetti on tällöin huomioitava rakennusten suunnittelussa Väyläviraston geoteknisten ohjeiden mukaisesti. Lisäksi mahdolliset louhinnat tulee suunnitella ja toteuttaa Väyläviraston louhintaohjeen mukaisesti (Louhintatyöt rautatien läheisyydessä, Liikenneviraston ohjeita 23/2013 https://julkaisut.vayla.fi/pdf3/lo_2013-23_louhintatyot_rautatien_web.pdf).

Sähkörata

Kaikessa radan läheisyyteen sijoittuvassa rakentamisessa on huomioitava sähköradan turvallisuusetäisyydet ja niiden aiheuttamat rajoitukset rakennusten rakentamiseen, kunnossapitoon ja käyttöön. Sähköradan rakenteissa kulkee hengenvaarallinen 25 000 V jännite. Sivullisten tulee pysytellä kaikissa olosuhteissa vähintään 2 metrin etäisyydellä jännitteisistä osista (myös sähköratapylväässä sijaitsevasta paluujohtimesta) ja työkonien on pysyteltävä vähintään 3 metrin etäisyydellä jännitteisistä osista.

Rakennusten jatkosuunnittelussa on huomioitava sähköradan aiheuttamat rajoitteet uudisrakennusten rakentamiseen ja kunnossapitoon (mm. nostokaluston käyttö). Sähköradan osalta on noudatettava seuraavia ohjeita (tai niiden kulloinkin voimassa olevia uusimpia versioita): Sähkörataohjeet (Liikenneviraston ohjeita 7/2016) https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2016-07_sahkorataohjeet_web.pdf, Ratatekniset ohjeet osa 5 Sähköistetty rata (Liikenneviraston ohjeita 23/2018) https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2018-23_rato5_web.pdf ja Rautatiealueelle tulevien kiinteiden laitteiden ja rakenteiden maadoitussuunnittelu (Liikenneviraston ohjeita 3/2010) https://julkaisut.vayla.fi/pdf3/lo_2010-13_rautatiealueelle_tulevien_web.pdf.

30.5.2022

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinäntorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisusta päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on huomioitava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset melun ohjearvot. Kaavoitettavien alueiden melutasot ulkoalueilla ja rakennusten sisätiloissa eivät saa ylittää VNp (993/1992) mukaisia ohjearvoja. Lisäksi on huomioitava esimerkiksi vaihteiden ylitysten tai aseman pysähtymättä ohittavien junien aiheuttama hetkellinen maksimimelutaso Uudenmaan ELY-keskuksen oppaan Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa (2/2013) mukaisesti (asuintiloissa hetkellinen maksimimelu ei saa ylittää yöaikaan toistuvasti tasoa 45 dB AFmax). Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (Lprm) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Rautatieliikenteestä johtuvalle tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinäherkkyys riippuu mm. maaperän ja rakennuksen värähtelyn ominaistajuudesta. Mikäli nämä ovat lähellä toisiaan, voi maaperän värähtely siirtyä ja voimistua rakennuksessa. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdotonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla

30.5.2022

asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <https://www.vtt.fi/julkaisut>.

Väylävirasto muistuttaa, että melun- ja tärinätorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinätorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinätorjunnan kustannuksiin.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut osastonjohtaja Jaakko Knuutila ja esitellyt asiantuntija, maankäyttö Ville Vuokko.

Jakelu	Helsingin kaupunki
Tiedoksi	Eero Liehu Antero Kaukonen Kaj Grönqvist, RRM Oy Anna Miettinen Anton Aronen Erkki Mäkelä Taiju Virtanen Mikael Takala Camilla Rand Aimo Huhdanmäki Siru Koski, Suomi-Rata Oy Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue Uudenmaan ELY-keskus, Y-vastuualue



ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter. Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for electronic signatures.

You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Ville Vuokko
Allekirjoitusaika	30.05.2022 09:41
Allekirjoittaja	Jaakko Knuutila
Allekirjoitusaika	30.05.2022 10:07

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Helsinki, Oulunkylän keskustakortteleiden ak muutos oas.pdf
-----------	--



Asian siirto

12.05.2022

MV/34/05.02.00/2022 1 (1)

Helsingin kaupunki
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Viite HEL 2022-005774

Asia **HELSINKI, Oulunkylän keskustakorttelit, asemakaavan muutos**

Museoviraston ja alueellisen vastuumuseon välisen työnjaon mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo antaa asiasta lausunnon.

Intendentti

Elisa El Harouny

Jakelu Helsingin kaupunki / Helsingin kaupunginmuseo
Johanna Björkman, Helsingin kaupunginmuseo